

توانمندسازی بهره‌برداران و کارشناسان کشاورزی در بخش آبیاری تحت فشار به منظور افزایش بهره‌وری محصولات کشاورزی

علی خاکبازان^۱، احسان پارسا^۲، مسعود پورغلام آمیچی^۲ و محمد انصاری قوجقار^۳

۱- استادیار مرکز آموزش عالی امام خمینی (ره)، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، کرج، ایران

(A.khakbazan@itvhe.ac.ir)

۲- دانشجوی دکتری گروه سازه‌های آبی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات خوزستان

۳- دانشجوی دکتری گروه مهندسی آبیاری و آبادانی، پردیس کشاورزی و منابع طبیعی، دانشگاه تهران، کرج، ایران

۴- دانشجوی دکتری گروه مهندسی آبیاری و آبادانی، پردیس کشاورزی و منابع طبیعی، دانشگاه تهران، کرج، ایران

چکیده

در سال‌های اخیر، ارتقای علمی و افزایش سواد بهره‌برداران و کارشناسان کشاورزی در جهت توانمندسازی آن‌ها همواره مورد توجه محققان قرار گرفته است. این موضوع، افزایش بهره‌وری محصولات کشاورزی و ارتقای سطح معیشتی آن‌ها را به همراه خواهد داشت. یکی از معضلات همیشگی بخش کشاورزی در ایران کمبود منابع آب بوده است که این موضوع به علت خشک و نیمه خشک بودن کشورمان است. استفاده صحیح از منابع آبی می‌تواند اثرات پدیده کم‌آبی را به حداقل برساند که این امر ارتباط مستقیم با آموزش بهره‌برداران و کارشناسان کشاورزی دارد. در سال‌های اخیر آموزش روش‌های آبیاری نوین در سطح کشور گسترش یافته است. در این پژوهش پس از بررسی اهمیت گسترش سامانه‌های آبیاری نوین (آبیاری تحت فشار) و آموزش بهره‌برداران، نگرش کلی به آبیاری تحت فشار از دیدگاه بهره‌برداران و کارشناسان کشاورزی ارزیابی شد. سپس با مطالعه معضلات اجرایی و بهره‌برداری سامانه‌های آبیاری تحت فشار، راهکارهای رفع این مشکلات با رویکرد آموزشی ارائه شده است.

واژه‌های کلیدی: بهره‌برداران کشاورزی، سامانه‌های آبیاری تحت فشار، محصولات کشاورزی، افزایش بهره‌وری